

Talrijk aanspoelen van *Sepia elegans* (d' ORBIGNY, 1826) aan onze kust (periode 26/VIII - 5/IX/1993).

N. Severijns & S. Gilles

In de namiddag van 23-VIII-1993 vonden we in de vloedlijn te Duinkerke (Malo-les-Bains) 2 bijna volledige schildjes van de Sierlijke Zeekat *Sepia elegans*. Enkele dagen later, nadat er reeds een 4-tal dagen een matige tot soms vrij krachtige noordwesten-wind stond, spoelden op donderdagavond 26-VIII te Oostduinkerke vrij veel verse wieren aan. Hieronder ook massaal veel *Enteromorpha* sp.: de vloedlijn was werkelijk afgezoomd door een ononderbroken groene band. In deze vloedlijn troffen we over een afstand van amper enkele honderden meters niet minder dan 6 schildjes van *S. elegans* aan, waarvan 3 intact of slechts licht beschadigd. Vermits dit de tweede vondst in enkele dagen tijd was en aanspoelen van *S. elegans* geen alledaagse gebeurtenis is, werd daarom in de daaropvolgende dagen meermaals 's morgens de vloedlijn van de voorbije nacht onderzocht, en dit tussen Oostduinkerke en Koksijde (meestal tot bij het begin van de zeedijk). De resultaten worden samengevat in tabel 1.

Op zaterdag 28-VIII werden maar liefst 27 schildjes gevonden, en op woensdag 1-IX nog eens 19. Het aanspoelen van *S. elegans* hing duidelijk samen met het aanspoelen van verse wieren. Van 26 t/m 29-VIII spoelde er vooral veel vers *Enteromorpha* sp. en *Himantalia elongata* aan, maar ook *Fucus vesiculosus*, *Fucus spiralis* en *Ascophyllum nodosum*. Op 1-IX lag er opnieuw een beetje vers *Enteromorpha* sp. in de vloedlijn. Daarna spoelden er helemaal geen wieren meer aan. Van 26 t/m 28-VIII

waaide de wind zwak tot matig uit het noordwesten. Daarna volgde een periode van enkele dagen met weinig of geen wind, vanaf 2-IX stond er opnieuw een matige tot krachtige noordwesten-wind. Na 3-IX werd tussen Oostduinkerke en Koksijde geen *S. elegans* meer gevonden.

In de late namiddag van 3-IX werden in de pas enkele uren oude vloedlijn te Middelkerke 3 fragmenten en te Westende/Lombardsijde 1 fragment van een schildje *S. elegans* gevonden. In Middelkerke lag er zeer veel vers Riemwier *Himantalia elongata* in de vloedlijn. In Westende was er weinig vers wier aangespoeld. Vermits de vloed op 3-IX hoger was dan de voorgaande dagen is het mogelijk dat de 4 verzamelde schildjes reeds voor die datum zijn aangespoeld. Op zondag 5-IX tenslotte werd in de voormiddag de vloedlijn van de Halve Maan te Oostende onderzocht, wat 6 schildjes opleverde. Hier kon duidelijk het onderscheid gemaakt worden tussen de verse vloedlijn van de voorbije nacht en deze van zaterdagnamiddag 4-IX. Eén van de 6 schildjes werd in die oude vloedlijn gevonden.

Alle verzamelde schilden zijn aan de bovenzijde rose van kleur. De achterrand is naar binnen gebogen. Aan de bovenzijde is er in de lengterichting een kam, aan de onderzijde een groeve. Vaak betreft het slechts fragmenten van schildjes: slechts 25 van de in totaal 81 verzamelde exemplaren zijn intact of slechts licht beschadigd. In dit laatste geval ontbreekt meestal één van de twee uiteinden. De chitineuze rand was meestal sterk beschadigd en ontbrak vaak grotendeels. De totale lengte varieerde tussen 43 en 62 mm, de breedte (zonder de chitineuze rand) tussen 13 en 20 mm. De meeste schildjes hebben een groenige aanslag (afkomstig van het groenwier *Enteromorpha* sp.) wat vooral aan de witte onderzijde goed zichtbaar is. Op vier schildjes waren enkele plantjes *Enteromorpha* sp. vastgehecht, waaruit nog eens het verband blijkt tussen het aanspoelen van *S. elegans* en van dit groenwier.

Tabel 1

Overzicht van de waarnemingen van schilden van *Sepia elegans*.

BRE=Bredene, DNK=Duinkerke (Fr.), KOK=Koksijde, LOM=Lombardsijde, MDK=Middelkerke, ODK=Oostduinkerke, OST=Oostende, WST=Westende.

Naast het totale aantal gevonden exemplaren wordt aangegeven hoeveel schildjes volledig waren of slechts licht beschadigd (kolom 5) en hoeveel fragmenten verzameld werden (kolom 6).

Datum	Vindplaats	Onderzochte vloedlijn	Totaal aantal	Voll. & l. besch.	Fragm.	Lengte (mm)	Breedte (mm)
23-VIII-93	DNK	Malo-les-Bains (400m)	2	2	0	tot 58	16-20
26-VIII-93	ODK	ODK-Bad (enkele 100den m)	6	3	3	tot 59	16,5-18,5
28-VIII-93	ODK	ODK-Bad - KOK (2200 m)	27	10	17	43-62	14-20
29-VIII-93	ODK	ODK-Bad - KOK (2200 m)	10	3	7	49-54	14-18,5
30-VIII-93	ODK	ODK-Bad - ODK St.-André (900 m)	5	0	5	-	15,5-18
1-IX-93	ODK	ODK-Bad - KOK (2200 m)	19	4	15	48-60	13-20
3-IX-93	ODK	ODK-Bad - KOK (grens) (1500 m)	2	0	2	-	-
3-IX-93	WST	WST St.-Laureins - LOM (1500 m)	3	0	3	-	13-14
3-IX-93	MDK	vanaf casino, richting OST (1000 m)	1	0	1	-	19,5
5-IX-93	OST	OST Halve Maan, richting BRE (1000 m)	6	3	3	55	15,5-18

Naschrift

Om een zo volledig mogelijk beeld van het aanspoelen van *S. elegans*-schildjes te hebben worden in tabel 2 nog een aantal later bijgekomen waarnemingen aan dit artikel toegevoegd.

Tabel 2

<u>Datum</u>	<u>Vindplaats</u>	<u>Aantal</u>	<u>Waarnemer</u>
31-VIII-1993	Wenduine	1	G. Rappé
31-VIII-1993	Wenduine-Blankenb erge	7	idem
31-VIII-1993	De Haan (west)	8	idem
31-VIII-1993	Bredene	geen	idem
3-IX-1993	OST Halve Maan-Bredene	geen	idem
4-IX-1993	OST Halve Maan-Bredene	geen	F. Kerckhof

Buizegemlei, 90 (bus 6)
2650 Edegem